

Liatina :)

Zliatina železa s uhlíkom s obsahom uhlíka vyšším ako je jeho maximálna rozpustnosť v austenite[1], s výnimkou ledeburitických ocelí.

V porovnaní s ocelami obsahujú okrem viac uhlíka aj viac sprievodných prvkov[2]. Liatina sa vyrába pretavením vhodných surových želez a kovového odpadu v zlievárenských peciach, najčastejšie v kuplovniach.

Rozdelenie liatin

Základné rozdelenie je dané spôsobom kryštalizácie:

- cementické liatiny kryštalizujú podľa metastabilnej sústavy Fe-Fe₃C,
 - biela liatina,
- grafitické liatiny kryštalizujú podľa stabilnej sústavy Fe-grafit:
 - sivá liatina,
 - tvárna liatina[3],
- tvrdená liatina je zvláštny druh liatiny, pri ktorej sa volí zloženie a tepelné podmienky ochladzovania tak, aby povrch kryštalizoval metastabilne a jadro stabilne,
- temperovaná liatina kryštalizuje metastabilne, ale tepelným spracovaním sa cementit rozpadá na grafit:
 - s čiernym lomom,
 - s bielym lomom.

Ďalšie rozdelenie je dané prítomnosťou prídavných legovacích prvkov:

- legované liatiny,
 - so zvýšenými mechanickými fyzikálnymi a technologickými vlastnosťami,
 - antikoročné,
 - žiaruvzdorné,
- nelegované liatiny.

[1] T.j. 2,14 %.

[2] Napríklad mangán, kremík, síru, fosfor.

[3] Napríklad: bainitická tvárna liatina.

- <https://www.atria.sk/slovník-pojmov/liatina/>